

Bijkomende toelichting Volume Strategische Reserves Winter 2015-2016

In de nota aangaande de strategische reserves wordt een inschatting gemaakt van het volume (MW) noodzakelijk in strategische reserves om aan de LOLE criteria opgenomen in de elektriciteitswet te voldoen. Om dit volume te bepalen wordt een probabilistisch model ingezet dat voor de hele tijdshorizon en voor elk uur van het jaar de probabiliteit dat het verbruik van het Belgisch systeem niet volledig verzekerd zal zijn door het Belgische productiepark, rekening houdend met import en export, berekent.

Het model gebruikt als belangrijkste stochastische variabelen, de variabele beschikbaarheid van productiemiddelen door incidenten en defecten, naast de geplande onderhoudswerkzaamheden via historische gegevens. Deze stochastische variabelen zijn enkel van toepassing op de centrale productie-eenheden, terwijl de decentrale productie-eenheden en vraag aan de hand van historische profielen voor verschillende jaren worden meegenomen in de berekeningen. Door het combineren van de stochastische variabelen en de historische profielen wordt een grote set van mogelijke situaties voor de komende jaren opgebouwd en doorgerekend.

In de nota aangaande strategische reserves wordt strikt de wettelijke methodologie gehanteerd die betrekking heeft op volumes voor 3h LOLE voor een gemiddelde en 20h voor een uitzonderlijke winter. De nota is zeer transparant aangaande de genomen hypothesen, en deze worden met de AD energie afgestemd. De resultaten van de nota zijn onlosmakelijk verbonden aan de uitgangshypothesen en kunnen enkel binnen dit referentiekader gelezen worden. Een wijziging in de hypothesen heeft een directe impact op de resultaten, zeker bij grote volumes.

Enkele hypothesen vragen speciale aandacht:

- Door de onzekerheid rond de nucleaire eenheden in België voor de komende winters zijn er verschillende sensitiviteiten doorgerekend aangaande de beschikbaarheid van Doel 3 en Tihange 2 enerzijds en Doel 1 en Doel 2 anderzijds. Voor de winter 2015/2016 wordt Doel 1 niet beschouwd gezien de onzekerheid over de tijdige aanvulling van de brandstof.
- Voor de elektriciteitsvraag wordt een kleine groei verondersteld ten opzichte van het jaar 2010. De afgelopen jaren worden echter gekenmerkt door een daling in de elektriciteitsvraag en ook de piekvraag. Aan de andere kant kan de piekvraag zich zeer snel herstellen en het is net de piekvraag die het meest kritisch is voor bevoorradingszekerheidsstudies.
- Tussen 2014/2015 en 2015/2016 is een totaal van 1650MW (centrale en decentrale eenheden) aangekondigd om te sluiten.
- Voor de nieuwe analyse adviseert Elia de importcapaciteit te beperken van 3500MW tot 2700MW tijdens een zeer beperkt aantal uren die kritiek zijn voor de bevoorradingszekerheid gezien de vaststelling van structurele wijzigingen in de energieflexen tijdens de winterpieken in het CWE netwerk. Anderzijds wordt verwacht dat het marktrisico met betrekking tot de aankoopmogelijkheid van energie zal toenemen door sluitingen van centrales in de buurlanden:

- het bevoorradingszekerheidsrapport van RTE toont aan dat ook Frankrijk te kampen heeft met een gap in capaciteit vanaf de winter 2015/2016;
- het bevoorradingszekerheidsrapport van TenneT toont aan dat het overschot in capaciteit sterk afneemt de volgende jaren;
- sluiting van eenheden in Duitsland.

Onder deze hypothesen komt Elia tot een range van [1500MW-3700MW] aan ontbrekend volume voor de winter 2015/2016. Voor de nieuwe analyse wordt enkel het volume weergegeven en niet de LOLE cijfers als resultaat van de probabilistische analyse. Voor grote volumes stijgen deze cijfers zeer snel en geven deze een pessimistisch beeld van het aantal uren nood aan dit volume. Het aantal uren is afhankelijk van een groot aantal parameters waaronder klimatologische parameters en evolutie van de vraag. Gezien de tijdseries voor het totale Belgische energieverbruik gebaseerd zijn op historische gegevens, wordt er geen rekening gehouden met eventuele reacties van de markt bij een oproep van overheden om het verbruik te beperken of met recente aanpassingen aan de onevenwichtsprijzen. De toekomst zal uitwijzen wat hiervan de impact zal zijn. Verder wordt ook geen rekening gehouden met verhogingen van de importcapaciteit tijdens de minder kritieke uren op CWE niveau.

Elia heeft de wet toegepast en heeft de nood aan strategische reserve bepaald. Men kan zich echter afvragen of het product « strategische reserve », die aan de netbeheerder de verantwoordelijkheid geeft van de activatie van dit vermogen, het beste middel is om de bevoorradingszekerheid te waarborgen, vooral gezien de resultaten leiden tot zo een groot volume en aantal mogelijke draaiuren.

De hypothesen hierboven aangehaald schetsen de verschillen tussen de winter 2014/2015 en 2015/2016 en verantwoorden een stijging in de nood aan strategische reserves. Belangrijk om op te merken is dat het bijkomend volume van 2750MW volgens het MB kleiner is dan de som van de aankondigingen voor 2015/2016 en het verschil tussen het volume aan SR en gecontracteerde SR in 2014/2015 (zie figuur). Aan de andere kant zijn er een aantal aankondigingen die niet gelinkt zijn aan het sluiten van eenheden die gerecupereerd kunnen worden in de strategische reserves. Dit leidt mogelijk opnieuw tot een gap tussen de nood aan strategische reserves en wat er gecontracteerd kan worden.

